

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра таксації лісу та лісового менеджменту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор ННІ
лісового і садово-паркового господарства

Лакида П. І.
“ _____ ” _____ 2020 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри таксації лісу та лісового менеджменту
Протокол № 13 від 10.06.2020 р.

Завідувач кафедри
_____ Білоус А.М.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Управління лісогосподарським виробництвом»

спеціальність 205 «Лісове господарство»

ННІ лісового і садово-паркового господарства

Розробник: Рябченко В.І., професор кафедри лісового менеджменту, доктор
філософських наук, старший науковий співробітник

Київ – 2020 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Управління лісогосподарським виробництвом

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Магістр	
Спеціальність	205 Лісове господарство	
Освітня програма	Лісове господарство	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	1	1
Семестр	1	1
Лекційні заняття	30	8
Практичні, семінарські заняття	15	8
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	75	104
Індивідуальні завдання	-	-
Кількість тижневих годин для денної форми навчання:		
аудиторних	3	
самостійної роботи студента	4	

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни полягає у наданні магістрантам системи знань з управління лісогосподарським виробництвом, які необхідні їм для успішного здійснення професійної діяльності на первинних посадах випускників магістратури за спеціальністю «Лісове господарство».

Завданням курсу є допомогти магістрантам опанувати теоретичними основами та практичними навиками самостійної управлінської діяльності, а також зорієнтувати їх на самостійне поновлення знань з управління.

2.1. Місце і роль дисципліни в системі підготовки фахівців

Лісове господарство як складний комплекс, де функціонують в тісній взаємодії соціально-економічні та екологічні системи, потребує відповідного кваліфікованого управління. На всіх рівнях ієрархії галузі лісового господарства ключові ланки управління обіймають спеціалісти саме з кваліфікацією «Магістр лісового

господарства». Тому навчальна дисципліна «Управління лісогосподарським виробництвом» є прикладною, базується на економічних, лісівничих, технологічних дисциплінах і є однією із завершальних у формуванні системи знань за освітнього ступеня «Магістр».

2.2. Вимоги щодо знань і вмінь, набутих внаслідок вивчення дисципліни

В результаті вивчення курсу «Управління лісогосподарським виробництвом» студенти повинні володіти сучасними вітчизняними й закордонними досягненнями менеджменту. Вони повинні *знати*:

- теоретичні основи управління виробництвом;
- особливості управління лісогосподарським виробництвом;
- сутність основних категорій управління: система, організація, суб'єкт та об'єкт управління, ціль, функція, ієрархія, структура, принцип, метод, інформація, комунікації, рішення тощо;
- зміст функцій управління;
- зміст методів управління;
- структуру управління окремого базового підприємства і в цілому галузі лісового господарства України;
- порядок прийняття й реалізації управлінського рішення та основні показники його якостей;
- вимоги до інформаційного забезпечення управління ;
- документаційне забезпечення управління;
- сутність світоглядної компетентності лісівників та її значення в забезпеченні збалансованого (сталого) природокористування.

Студенти повинні володіти системним підходом в управлінні виробництвом, вміти здійснювати організаційне, функціональне й посадове регламентування, оформляти основні управлінські документи, готувати й приймати типові управлінські рішення, оцінювати особисті й ділові якості працівників у базових підприємствах галузі лісового господарства.

Програма дисципліни передбачає проведення наступних видів занять: лекцій, практичних занять, самостійної роботи студентів.

Набуття компетентностей:

- загальні компетентності (ЗК): здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність застосовувати знання на практиці; вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- фахові (спеціальні) компетентності (ФК): здатність забезпечити організацію роботи та управління лісогосподарським виробництвом на підприємствах різного функціонального призначення, застосовувати сучасні принципи та підходи сталого ведення господарства та ефективного лісоуправління.

2.3. Перелік дисциплін, засвоєння яких необхідне для вивчення управління лісогосподарським виробництвом

Вивчення управління лісогосподарським виробництвом потребує знань з таких дисциплін:

- основи економічної теорії,
- економіка лісового господарства,
- організація лісогосподарського виробництва,
- планування лісогосподарського виробництва,
- лісовпорядкування,
- інформатика,
- лісівництво,
- лісова таксація,
- лісова фітопатологія,
- лісові культури,
- механізація лісогосподарських робіт.

2.4. Перелік дисциплін, вивченню яких повинна передувати дисципліна управління лісогосподарським виробництвом

Курс управління лісогосподарським виробництвом є відправним для таких дисциплін:

- бухгалтерський облік,
- менеджмент лісових ресурсів,
- зовнішньо-економічна діяльність та лісове підприємництво,
- маркетинг лісогосподарської продукції,
- лісова політика.

3. Програма та структура навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Теоретичні основи управління та його особливості в лісовому господарстві

Тема лекційного заняття 1. Вступ. Предмет та завдання курсу

Поняття системи та системного підходу. Сутність управління як функції систем, зокрема організацій. Управління як наука. Предмет і методи науки управління. Основні поняття та категорії управління. Теорія і мистецтво управління. Розвиток управління виробництвом як науки. Основні управлінські наукові школи і підходи двадцятого століття, які значимо вплинули на розвиток теорії управління виробництвом. Особливості управління лісогосподарським виробництвом.

Зміст курсу, його роль та зв'язок з лісівничими, технологічними, економічними дисциплінами в контексті діючого навчального плану підготовки інженерів лісового господарства. Порядок вивчення курсу.

Тема лекційного заняття 2. Цілі та функції управління виробництвом

Місія галузі лісового господарства та держлісгоспів як її базових підприємств. Ціль, її значення в управлінні виробництвом. Поняття, значення і класифікація функцій управління. Загальні і конкретні функції управління. Склад і короткий зміст функцій управління в підприємствах лісового господарства. Функції державного управління лісами. Зміст функцій управління на різних рівнях системи управління. Централізація і децентралізація функцій управління.

Тема лекційного заняття 3. Структура управління лісовим господарством

Лісове господарство як галузь в системі економіки України. Загальна схема структури управління лісовим господарством держави. Розміщення лісгосподарського виробництва. Підприємство як основна ланка системи управління лісовим господарством. Види лісових підприємств. Поняття і сутність структури управління, її залежність від місії, цілей, складу і структури виробництвом підприємств. Типи структур управління. Виробничі структури базових підприємств галузі лісового господарства та структури управління в них. Шляхи вдосконалення структури управління лісгосподарським виробництвом.

Тема лекційного заняття 4. Методи управління

Поняття і роль методів управління. Система методів управління, комплексний характер їх використання. Економічні методи управління: планування, фінансування, ціноутворення, матеріальне стимулювання, кредитування, оподаткування, комерційний розрахунок. Особливості економічного механізму управління виробництвом в держлісгоспах на сучасному етапі, існуючі проблеми, можливі шляхи їх вирішення. Адміністративні (організаційно-розпорядчі) методи управління, їх характеристика. Соціально-психологічні методи управління. Соціально-психологічна структура трудового колективу. Міжособистісні стосунки. Формальні і неформальні групи. Лідерство. Психологія організаторської діяльності керівника, його стиль управління. Правове регулювання управління.

Змістовний модуль 2. Кадрове, інформаційне та науково-технічне забезпечення лісгосподарського виробництва

Тема лекційного заняття 5. Кадри в системі управління

Роль і значення кадрів в системі управління лісовим господарством. Категорії управлінських кадрів. Роль керівника в системі управління. Вимоги до системи якостей керівника. Підбір і розстановка кадрів. Вимоги до спеціалістів лісового господарства. Методи оцінки особистих і ділових якостей працівників. Професійна підготовка, підвищення кваліфікації керівників і спеціалістів. Організація праці керівника. Організація проведення службових нарад, засідань, зборів.

Тема лекційного заняття 6. Інформаційне забезпечення управління

Суть інформації, її роль в управлінні виробництвом. Комунікації в системі управління. Комунікації між підприємством і зовнішнім середовищем. Внутрішні комунікації. Вимоги до інформаційного забезпечення управління. Комунікаційний процес, його основні елементи. Міжособистісні комунікації. Документація і її роль у системі управління. Організація діловодства в держлісгоспах. Роль комп'ютерних технологій в збиранні, зберіганні, обробці, систематизації і користуванні інформацією, необхідної для ефективного управління. Поняття про автоматизовані системи управління.

Тема лекційного заняття 7. Підготовка, прийняття та реалізація управлінських рішень

Природа прийняття рішень. Поняття управлінського рішення, його місце та роль в процесі управління виробництвом. Класифікація управлінських рішень. Порядок і методи підготовки та прийняття управлінських рішень. Організація та контроль виконання управлінських рішень. Роль і місце диспетчерської служби в оперативному управлінні виробництвом.

Всього 30 год.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовний модуль 1. Теоретичні основи управління та його особливості в лісовому господарстві												
Тема 1. Вступ. Предмет та завдання курсу	13	3	1			9	13	1	1			11
Тема 2. Цілі та функції управління виробництвом	15	4	2			9	15	1	1			13
Тема 3. Структура управління лісовим господарством	16	4	2			10	16	1	1			14
Тема 4. Методи управління	16	4	2			10	16	1	1			14
Разом за змістовним модулем 1	60	15	7			38	60	4	8			52

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовний модуль 2. Кадрове, інформаційне та науково-технічне забезпечення управління лісогосподарським виробництвом												
Тема 5. Кадри в системі управління	20	5	4			11	20	2	1			17
Тема 6. Інформаційне забезпечення управління	20	5	2			13	20	1	1			18
Тема 7. Підготовка, прийняття та реалізація управлінських рішень	20	5	2			13	20	1	2			17
Разом за змістовним модулем 2	60	15	8			37	60	4	4			52
Усього годин	120	30	15			75	120	8	8			104

4. Темы практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Опанування організаційним регламентуванням – вивчення виробничої структури та розробка оптимальної структури управління базового підприємства галузі лісового господарства	1
2	Опанування функціональним регламентуванням – аналіз кваліфікаційних вимог до працівників підприємств галузі лісового господарства України	2
3	Опанування посадовим регламентуванням – розробка посадових інструкцій для первинних посад, на які заступають випускники спеціальності «Лісове господарство» з освітньо-кваліфікаційним рівнем (ОКР) «Магістр лісового господарства»	2
4	Оцінка ділових якостей персоналу, атестація працівників в підприємствах галузі лісового господарства України та її юридичні наслідки	2
5	Осмислення сутності й значення світоглядної компетентності лісівників в забезпеченні збалансованого (сталого) природокористування	2
6	Ознайомлення з типологією особистостей людини й визначення власного типу особистості та своїх схильностей до певних видів професійної діяльності	2
7	Документаційне забезпечення управління та ознайомлення з переліком і формами документів, які використовуються в управлінні лісогосподарським виробництвом	2
8	Порядок підготовки й прийняття проектів управлінських рішень	2
Разом		15

5. Самостійна робота під керівництвом НПП

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історія розвитку теорії управління виробництвом, основних наукових шкіл та підходів	5
2	Підготовка до написання реферату на тему: «Моя професія лісівник: якою я її бачу зараз і в перспективі»	4
3	Кваліфікаційні характеристики спеціалістів лісового господарства	4
4	Штатний розпис базових підприємств галузі лісового господарства України	4
5	Посадові інструкції первинних посад, на які можуть заступати магістри лісового господарства без пред'явлень вимог до професійного стажу роботи	4
6	Правила внутрішнього трудового розпорядку базового підприємства галузі лісового господарства	3
7	Типовий колективний договір трудового колективу з адміністрацією підприємства	4
8	Самоменеджмент та його роль у формуванні й розвитку особистості керівника	4
9	Положення про атестацію працівників базових підприємств галузі лісового господарства	3
10	Сутність і види трудового договору	4
11	Класифікація типів особистості, їхні сильні й слабкі сторони, а також схильності до певних видів професійної діяльності	4
12	Соціальна структура трудового колективу. Роль лідерства, формальних і неформальних груп у структуруванні колективу	4
13	Кадрове діловодство в підприємстві	4
14	Соціальна відповідальність і етика в менеджменті.	4
15	Перелік і форми техніко-економічних документів, якими забезпечується управління лісогосподарським виробництвом	4
16	Адміністративне діловодство в базових підприємствах галузі лісового господарства	4
17	Аналіз типових виробничих ситуацій, порядок підготовки	4
18	Управління НТП, якістю праці та продукції, вдосконалення управління виробництвом в галузі лісового господарства.	4
19	Стратегічне управління підприємством.	4
Разом		75

6. Контрольні запитання для визначення рівня засвоєння знань студентів з дисципліни «Управління лісогосподарським виробництвом»

1. Поняття системи та системного підходу.
2. Параметри системи.
3. Визначальні ознаки системи.
4. Класифікація систем.
5. Ієрархія систем.
6. Різновиди систем, з якими найбільше має справу фахівець у галузі лісового господарства.
7. Сутність і значення системного підходу в управлінській діяльності.
8. Сутність управління.
9. Поняття об'єкта та суб'єкта управління. Взаємодія між ними.
10. Прямий та зворотний зв'язок в управлінні.
11. Блок-схема процесу управління.
12. Об'єктивна необхідність виділення управління в самостійну функцію людської діяльності.
13. Управління як наука та самостійна дисципліна.
14. Предмет управління.
15. Основні складові теорії управління.
16. Теорія та мистецтво управління. Їхнє значення у формуванні керівника.
17. Розвиток або еволюція теорії управління.
18. Назвати найбільш відомі наукові школи та підходи, які сприяли становленню та розвитку теорії управління в ХХ столітті.
19. Сутність школи наукового менеджменту.
20. Сутність класичної або адміністративної школи.
21. Сутність школи людських відносин і наук про поведінку людини.
22. Сутність кількісного підходу.
23. Сутність системного підходу.
24. Сутність ситуаційного підходу.
25. Особливості управління лісогосподарським виробництвом.
26. Відмінності лісогосподарського виробництва, які значуще впливають та визначають специфіку управління ним у порівнянні зі звичайними виробництвами.
27. Блок-схема управління лісогосподарським виробництвом.
28. Місія галузі лісового господарства та її базових підприємств: лісових господарств, лісомисливських господарств, мисливських господарств.
29. Ціль та її значення в управлінні виробництвом.
30. Поняття дерева цілей.
31. Поняття функцій управління та їхня класифікація.
32. Загальні або основні функції управління.
33. Сутність функції планування.
34. Сутність функції організації.
35. Сутність функції координації або регулювання.
36. Сутність функції мотивації або стимулювання.

37. Сутність функцій контролю, обліку, аналізу.
38. Конкретні функції управління.
39. Зміст функцій майстра лісу.
40. Зміст функцій помічника лісничого.
41. Зміст функцій лісничого.
42. Зміст функцій спеціалістів відділу лісового господарства.
43. Зміст функцій головного лісничого.
44. Зміст функцій директора лісгоспу.
45. Функції державного управління лісами.
46. Зміст функцій управління на різних рівнях системи управління.
47. Централізація й децентралізація функцій управління.
48. Чому лісове господарство виділено у самостійну галузь?
49. Сутність місії галузі лісового господарства.
50. В чому полягають концептуальні проблеми галузі лісового господарства України на сучасному етапі її історичного та суспільного розвитку?
51. Загальна схема структури управління галуззю лісового господарства України.
52. Чому підприємство вважається основною ланкою системи управління лісовим господарством?
53. Види підприємств галузі лісового господарства України.
54. Поняття складу виробництва та виробничої структури підприємства. Їх залежність від місії підприємства.
55. Охарактеризувати склад виробництва ДП «Лісове господарство».
56. Назвати виробничі підрозділи ДП «Лісове господарство».
57. Який основний виробничий підрозділ мисливського господарства?
58. Що таке структура управління?
59. Поняття лінійної та функціональної ланки управління.
60. Назвати лінійних керівників у держлісгоспі.
61. Назвати функціональних керівників у держлісгоспі.
62. Типи структур управління.
63. Пояснити сутність та відобразити схематично лінійний тип структури управління.
64. Пояснити сутність та відобразити схематично лінійно-штабний тип структури управління.
65. Пояснити сутність та відобразити схематично лінійно-функціональний тип структури управління.
66. Пояснити сутність та відобразити схематично матричний тип структури управління.
67. Чим зумовлюється наявність лінійних ланок управління на підприємстві?
68. В яких відносинах управління головний лісничий і головний інженер лісгоспу знаходяться в статусі лінійних керівників?
69. Пояснити взаємозалежність між структурою управління, виробничою структурою, складом виробництва та місією підприємства.
70. Поняття, призначення і роль методів управління.
71. Класифікація методів управління.

72. Система методів управління, комплексний характер їх використання.
73. Адміністративні методи управління.
74. Регламентуючі методи управління.
75. Розпорядчі методи управління.
76. Дисциплінарні методи управління.
77. Економічні методи управління.
78. Особливості економічного механізму управління в держлісгоспах.
79. Сутність і роль економічних методів управління в лісгоспах.
80. Сутність економічного планування.
81. Сутність фінансування.
82. Сутність ціноутворення.
83. Сутність матеріального стимулювання.
84. Сутність кредитування.
85. Сутність оподаткування.
86. Сутність комерційного розрахунку.
87. Соціально-психологічні методи управління.
88. Соціально-психологічна структура трудового колективу.
89. Морально-психологічний клімат трудового колективу.
90. Міжособові взаємини і стосунки у трудовому колективі.
91. Формальні та неформальні групи. Їх роль у структуруванні колективу підприємства.
92. Лідерство та його роль у структуруванні колективу.
93. Соціальні аспекти управління та їх специфіка у лісгоспах.
94. Психологія організаторської діяльності керівника, його стиль управління.
95. Правове регулювання та забезпечення управління.
96. Роль і значення кадрів в системі управління лісовим господарством.
97. Категорії управлінських кадрів.
98. Роль керівника в системі управління.
99. Вимоги до системи якостей керівника.
100. Вимоги до фахівців лісового господарства.
101. Методи оцінки особистих і ділових якостей працівників.
102. Назвати заклади освіти, у яких здійснюється підготовка фахівців для галузі лісового господарства ОКР «Магістр».
103. Назвати заклади освіти, у яких здійснюється підготовка фахівців для галузі лісового господарства ОКР «Бакалавр».
104. Назвати заклади освіти, у яких здійснюється підготовка фахівців для галузі лісового господарства ОКР «Молодший спеціаліст».
105. Професійна підготовка, підвищення кваліфікації керівників і спеціалістів для галузі лісового господарства.
106. Організація праці персоналу.
107. Атестація працівників. Основні положення, порядок і правові наслідки атестації.
108. Мета, наслідки оцінки якостей працівника.
109. Назвати основні методи оцінки якостей працівника.
110. Сутність закритої кадрової політики.

111. Сутність відкритої кадрової політики.
112. Суть інформації та її роль в управлінні виробництвом.
113. Поняття і сутність діалогу.
114. Роль діалогу в актуалізації мислення людини.
115. Спілкування. Його сутність та основні аспекти.
116. Комунікації в системах управління.
117. Комунікації між підприємством і зовнішнім середовищем.
118. Фактори прямого та опосередкованого впливу на підприємство (організацію).
119. Внутрішні комунікації.
120. Комунікаційний процес та його основні елементи.
121. Вимоги до інформаційного забезпечення управління.
122. Найбільш типові бар'єри у здійсненні ефективних комунікацій.
123. Організація діловодства в держлісгоспах.
124. Роль інформаційних технологій у забезпеченні управління.
125. Природа прийняття рішень.
126. Сутність управлінського рішення, його місце, роль та значення в процесі управління виробництвом.
127. У чому полягає сутнісна різниця між обмеженням та рішенням?
128. Порядок підготовки та прийняття управлінських рішень.
129. Управлінський цикл та його основні етапи.
130. Сутність отримання, обробки, структурування й систематизації інформації про виробничу ситуацію, виявлення проблеми.
131. Сутність аналізу ситуації та постановки задачі щодо вирішення проблеми.
132. Сутність генерування можливих варіантів рішень поставленої задачі.
133. Сутність формування критеріїв вибору оптимального варіанту рішення.
134. Сутність прийняття управлінського рішення – вибір оптимального варіанту.
135. Сутність доведення управлінського рішення до виконавців та організаційне забезпечення його виконання.
136. Сутність контролю за виконанням управлінського рішення, обліку та оцінки фактичних параметрів, порівняння їх із заданими параметрами, аналізу відхилень та їхніх причин.
137. Сутність корегування, стимулювання (мотивації) виконання, приведення у відповідність фактичних параметрів заданим, забезпечення ефективної реалізації управлінського рішення.
138. Аналіз виконаного рішення та накопичення управлінського досвіду.
139. Класифікація управлінських рішень.
140. Вимоги до управлінських рішень.

7. Методи навчання

У процесі викладання дисципліни «Управління лісгосподарським виробництвом» використовуються такі методи:

- 1) методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності,

зокрема: бесіда, лекція; ілюстрація; практичні роботи, реферати; самостійна робота студентів;

2) методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії, аналіз виробничих і життєвих ситуацій, постановка проблемних ситуацій, моральні заохочення тощо;

3) методи контролю та корекції навчально-пізнавальної діяльності студентів: самооцінка студента та оцінка викладача виконаних поточних контрольних робіт, рецензування індивідуальних практичних робіт та реферату;

4) бінарні, інтегровані (універсальні) методи навчання.

8. Форми контролю

Основними формами організації контролю в процесі вивчення студентами дисципліни «Управління лісогосподарським виробництвом» є індивідуальна, групова та фронтальна перевірка знань, вмінь та навичок студентів (усна та письмова).

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамен та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 27.12.2019 р. № 1371)

Поточний контроль		Рейтинг з навчальної роботи $R_{НР}$	Рейтинг з додаткової роботи $R_{ДР}$	Рейтинг штрафний $R_{ШТР}$	Підсумкова атестація (екзамен)	Загальна кількість балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2					
100	100	70	20	5	30	100

Відповідно до «Положення про екзамен та заліки у Національному університеті біоресурсів і природокористування України», затвердженого Вченою радою НУБіП України 27.12.2019 р., рейтинг студента з навчальної роботи $R_{НР}$ стосовно вивчення дисципліни «Управління лісогосподарським виробництвом» визначається за формулою:

$$R_{НР} = \frac{0,7 \cdot (R_{ЗМ}^{(1)} \cdot K_{ЗМ}^{(1)} + \dots + R_{ЗМ}^{(n)} \cdot K_{ЗМ}^{(n)})}{K_{ДИС}}$$

де $R_{ЗМ}^{(1)}, \dots, R_{ЗМ}^{(n)}$ – рейтингові оцінки змістових модулів за 100-бальною шкалою;

n – кількість змістових модулів;

$K_{ЗМ}^{(1)}, \dots, K_{ЗМ}^{(n)}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним

планом для відповідного змістового модуля;

$K_{\text{дис}} = K_{\text{ЗМ}}^{(1)} + \dots + K_{\text{ЗМ}}^{(n)}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для дисципліни у поточному семестрі;

Рейтинг студента (слухача) з навчальної роботи округлюється до цілого числа.

Рейтинг з додаткової роботи $R_{\text{др}}$ додається до $R_{\text{нр}}$ і не може перевищувати 20 балів. Він визначається лектором і надається студентам рішенням кафедри за виконання робіт, які не передбачені навчальним планом, але сприяють підвищенню рівня знань студентів з дисципліни.

Рейтинг штрафний $R_{\text{штр}}$ не перевищує 5 балів і віднімається від $R_{\text{нр}}$. Він визначається лектором і вводить рішенням кафедри для студентів, які матеріал змістового модуля засвоїли невчасно, не дотримувалися графіка роботи, пропускали заняття тощо.

Студенти, які впродовж періоду вивчення навчальної дисципліни набрали менше 42 балів, не допускаються до заліку і зобов'язані підвищити рейтинг на додаткових заняттях.

Шкала оцінювання

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

10. Методичне забезпечення

1. Рибак В.О., Рябченко В.І. Управління лісогосподарським виробництвом. Навчальний посібник. К.: Фітосоціоцентр, 2014. 470 с.

2. Барбак Т.О., Марчук Ю.М., Ірклієнко С.П., Іванченко В.В., Никитюк П.А. Довідник працівника, відповідального за кадрову роботу на підприємствах лісового господарства України; «Укрцентркадриліс», Боярка, 2008. 199 с.

3. Кваліфікаційний довідник працівників лісового господарства України.

4. Положення про лісничого.

11. Рекомендована література

Базова

1. Завадський Й.С. Менеджмент. Т.1. Видання друге. К.: Україно-фінський інститут менеджменту й бізнесу, 1998. 542 с.

2. Бесєдін М.О., Нагаєв В.М. Основи менеджменту: оцінно-ситуаційний підхід (модульний варіант): Підручник. К.: Центр навчальної літератури, 2005. 496 с.

3. Діденко А.Н. Сучасне діловодство: навч. посібник. 5-те вид. К.: Либідь, 2006. 384 с.

4. Лісовий Кодекс України (Затверджено постановою Верховної Ради України № 3853-12 від 21.01.94 р. із останніми змінами від 08.04.2012 р.). Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3852-12>.

5. Робинс Стивен П., Коултер Мэри. Менеджмент, 6-е издание.: пер. с англ. М.: Издательский дом "Вильямс", 2002. 880 с.

6. Мескон М., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента: пер. с англ. М.: Дело, 1992. 702 с.

7. Орлов М.М. Лесоуправление (Классики отечественного лесоводства / Редколлегия: М.Д. Гиряев, Д.М. Гиряев, А.И. Писаренко, С.А. Родин, В.П. Тарасенко). М.: ООО Издательский дом «Лесная промышленность», 2006. 480 с.

8. Платонов С.В., Третьяк В.И., Черкасов В.В. Искусство управленческой деятельности. К.: ООО «Издательство Либра», 1996. 416 с.

9. Пушкар Р.М., Тарнавська Н.П. Менеджмент: теорія та практика. Підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. Тернопіль: Карт-бланш, 2003. 490 с.

10. Хміль Ф.І. Основы менеджменту: Підручник. К.: Академвидав, 2003. 608 с. (Альма-матер)

Допоміжна

1. Вудкок М., Фрэнсис Д. Раскрепощённый менеджер. Для руководителя-практика: Пер. с англ. М.: «Дело», 1991. 320 с.

2. Глушник С.В., Дияк О.В., Шевчук С.В. Сучасні ділові папери: навч. посібник для вищ. та серед. спец. навч. закладів. К.: А.С.К., 1998. 174 с.

3. Виноградський М.Д., Беляєва С.В., Виноградська А.М., Шканова О.М. Управління персоналом: навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 504 с.

4. Егоршин А.П. Управление персоналом: учебник для вузов. 3-е изд. Н. Новгород: НИМБ, 2001. 720 с.

5. Кредісов А.І., Панченко Є.Г., Кредісов В.А. Менеджмент для керівників. К.: т-во "Знання", КОО, 1999. 556 с.

6. Курс для высшего управленческого персонала: пер. с англ. М.: Экономика, 1971. 807 с.

7. Лукашевич Н.П. Самоменеджмент. Теория и практика. Учебник. К.: Ника-Центр, 2007. 344 с.

8. Обер Крис Дж. Управление предприятием (классика менеджмента): пер. с франц. М.: Сирин, 1998. 256 с.

9. Туленков М.В. Концептуальні засади організації сучасного менеджменту: Монографія. Київ-Ніжин: ТОВ "Видавництво "Аспект-Поліграф", 2006. 312 с.

10. Шелдрейк Дж. Теория менеджмента: от тейлоризма до японизации. Пер. с англ. Под ред. В.А. Спивака. СПб: Питер, 2001 352 с.

11. Чейз, Ричард, Б., Эквилайн, Николас, Дж., Якобс, Роберт, Ф. Производственный и операционный менеджмент, 8-е издание: пер. с англ. М.: Издательский дом «Вильямс», 2001 704 с.

12. Эддоус М., Стэнсфилд Р. Методы принятия решений: пер. с англ. под ред. член-корр. РАН И.И Елисейевой. М.: Аудит, ЮНИТИ, 1997. 590 с.

12. Інформаційні ресурси

З метою вивчення дисципліни «Управління лісогосподарським виробництвом» можуть використовуватись документи в інформаційних системах (бібліотеках, архівах, фондах тощо), зокрема:

1. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>

2. Офіційний сайт Державного агентства лісових ресурсів України. Режим доступу: <http://dklg.kmu.gov.ua/forest/control/uk/index>

3. Програма «Правозастосування й управління в лісовому секторі країн східного регіону дії європейського інструменту сусідства та партнерства». Режим доступу: <http://www.fleg.org.ua/>

4. Лісове господарство України. Режим доступу: <http://dklg.kmu.gov.ua/forest/control/uk/archive/docview?typeId=118551>

5. Удосконалення організаційно-правового забезпечення державного контролю в лісовому господарстві. Режим доступу: http://www.enpi-fleg.org/site/assets/files/2119/report_storchoos_improving_organizational_and_legal_aspects_state_control.pdf

6. Загальна оцінка стану управління лісами в Україні. Режим доступу: http://www.enpi-fleg.org/site/assets/files/2122/report_storozhuk_forest_governance_assessment.pdf

7. Публічний звіт Державного агентства лісових ресурсів України за 2019 рік. Режим доступу: https://menr.gov.ua/files/images/news_2020/26022020/%D0%9F%D0%A3%D0%91%D0%9B%D0%86%D0%A7%D0%9D%D0%98%D0%99%20%D0%97%D0%92%D0%86%D0%A2%20%D0%94%D0%90%D0%9B%D0%A0%D0%A3%20%D0%97%D0%90%202019%20%D0%A0%D0%86%D0%9A.pdf